Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 16:34
Sayı: E-120.07.03-1971800

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23697042
Konu : Soru Önergeleri (7/41144 ve 7/44969)

7/41144 GK 117
7/44969 GK

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 05.03.2026 tarihli ve 1811464 sayılı yazınız.
b) 08.06.2026 tarihli ve 1870974 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Bartın Milletvekili Sayın Aysu BANKOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/41144 ve 7/44969 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:
1 - 7/41144 Cevap Metni (3 Sayfa)
2 - 7/44969 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 8E56C873-72EC-4DD3-9FAF-E66E01F71F3A Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr
Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

7/41144 BK 117

Bartın Milletvekili Sayın **Aysu BANKOĞLU**'na Ait **7/41144** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere (ihmal, istismar, taciz, şiddet vb.) karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nda "Kreş ve Gündüz Bakımevleri"; *"0-6 yaş grubundaki çocukların bakımlarını gerçekleştirmek, bedensel ve ruhsal sağlıklarını korumak ve geliştirmek ve bu çocuklara temel değer ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla kurulan ve yatılı olmayan sosyal hizmet kuruluşları.."* şeklinde tanımlanmış olup Bakanlığımız denetimindeki gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüplerinin işleyişine ilişkin hususlar "Özel Kreş ve Gündüz Bakımevlerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Bu kapsamda gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılmak istenen kuruluşların açılış-kapanış ve denetleme işlemleri İl Müdürlüklerimizce yapılmaktadır.

Son yıllarda ilk çocuk sahibi olma yaşının yükselmesi ve doğurganlık oranlarında yaşanan keskin düşüşler gibi aile kurumunu ve nüfus yapısını doğrudan etkileyen gelişmeler nedeniyle, 2026-2035 yılları Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından "Aile ve Nüfus On Yılı" olarak ilan edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin "Kreş ve Gündüz Bakımevi Hizmeti" konulu yazısında, kreş ve gündüz bakımevlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Bu doğrultuda Bakanlığımızca, tüm çocuklara yönelik çocuk bakım hizmetlerinin sunumuna ilişkin mevzuat çalışmaları yürütülmekte olup başta deprem illeri olmak üzere tüm illerde kreş ve gündüz bakımevi hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

1. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa Göre Açılacak Kreş ve Gündüz Bakımevleri

Belediyeler dâhil kamu kurum ve kuruluşları tarafından vatandaşların çocuklarına yönelik açılacak kreş ve gündüz bakımevlerine ilişkin ortak bir mevzuat altyapısı oluşturulması, erken çocukluk hizmetlerinde uygulama birliğinin sağlanması ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla hazırlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa Göre Açılacak Kreş ve Gündüz Bakımevleri Hakkında Yönetmelik, 27/06/2026 tarihli ve 33293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelikle;

- Kamu kurum ve kuruluşları ile mahallî idareler tarafından vatandaşların çocuklarına yönelik açılacak kreş ve gündüz bakımevlerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esaslar ilk kez müstakil bir yönetmelikle düzenlenmiştir.
- Özel Kreş ve Gündüz Bakımevlerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelikte yer alan hizmet standartları esas alınarak kamu ve özel kuruluşlar arasında uygulama birliği sağlanmıştır.
- Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve ilçe belediyeleri tarafından açılan kreş ve gündüz bakımevleri Bakanlığımızın izin ve denetim sistemi kapsamına alınmıştır.

- Kuruluşların açılış, kapasite değişikliği, nakil, faaliyet ve kapatılmasına ilişkin süreçler ile Bakanlığımızın izin, rehberlik, izleme ve denetim süreçleri düzenlenmiştir.
- Çocukların güvenliği ve gelişimini esas alan fiziki standartlar, personel nitelikleri ve hizmet sunumuna ilişkin esaslar belirlenmiştir.

2. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Çocuk Bakımevleri

Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilen 2025 Aile Yılı ile 2026-2035 Aile ve Nüfus On Yılı kapsamında aile dostu çalışma hayatının güçlendirilmesi, kamu personelinin çocuk bakım hizmetlerine erişiminin artırılması ve kamu çocuk bakımevlerinin yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Çocuk Bakımevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 11/07/2026 tarihli ve 33307 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik değişikliğiyle;

- En az 30 çocuğa ilişkin yazılı talep bulunması hâlinde çocuk bakımevi açılması zorunlu tutulmuş, 30'un altında talep bulunması durumunda da çocuk bakımevi açılabilmesine imkân sağlanmıştır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının müştereken çocuk bakımevi açabilmesine imkân tanınmıştır.
- Çocuk bakımevlerinin fiziki standartları ile personel yapısı güncellenmiştir.
- Vardiyalı ve nöbet usulü çalışan personele yönelik 7 gün 24 saat esasına göre hizmet sunulabilmesine imkân tanınmıştır.
- Çocuk bakımevlerinin Bakanlığımız bilişim sistemi üzerinden merkezi olarak izlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

3. Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri

Gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılan özel kreş ve gündüz bakımevlerinin yaygınlaştırılmasının desteklenmesi, kuruluş süreçlerinin kolaylaştırılması ve uygulamada karşılaşılan güncel ihtiyaçlara cevap verilmesi amacıyla ilgili mevzuatın güncellenmesine yönelik çalışmalar Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik doğrultusunda yürütülmektedir.

4. İşyerlerindeki Çocuk Bakım Yurtlarına İlişkin Çalışmalar

16/08/2013 tarihli ve 28737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev alanında bulunan Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik uyarınca, 100-150 kadın çalışanı bulunan işyerlerinde emzirme odası, 150'den fazla kadın çalışanı bulunan işyerlerinde ise 0-6 yaş grubundaki çocuklara hizmet vermek üzere çocuk bakım yurdu kurulması zorunludur. Mevcut düzenlemede işverenlerin ortaklaşa oda veya çocuk bakım yurdu kurabilmelerine ya da bu yükümlülüklerini kamu kurumlarınca yetkilendirilmiş yurtlarla anlaşma yapmak suretiyle yerine getirebilmelerine imkân tanınmaktadır.

Söz konusu Yönetmeliğin güncel ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Bakanlığımız iş birliğinde yürütülmektedir. Bu kapsamda; işyerlerindeki çocuk bakım yurtlarına ilişkin terminolojinin kreş ve gündüz bakımevi terminolojisiyle uyumlu hâle getirilmesi, yükümlülük için öngörülen 150'den fazla kadın çalışan ölçütünün azaltılması ve işverenlerin çalışanlarının çocuk bakım hizmetlerine erişimini farklı yöntemlerle desteklemesine yönelik alternatifler değerlendirilmektedir.

Çalışanların çocuk bakım hizmetlerine erişiminin, işyerinde kuruluş açılmasının yanı sıra özel kreş ve gündüz bakımevleriyle anlaşma yapılması, çalışanlara nakdî kreş desteği sağlanması ve benzeri alternatif yöntemlerle desteklenmesine ilişkin hususlar değerlendirilmekte; böylece çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve aile dostu çalışma hayatının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu çalışmalar henüz nihai hâle gelmemiş olup ilgili mevzuat düzenlemesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Diğer taraftan 13.08.2025 tarihli ve 32985 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Planlı İmar Yönetmeliği değişikliği ile 150'den fazla konutun bulunduğu projelerde, 0-66 aylık çocukların eğitim, gelişim, bakım, korunma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılayacak gündüz bakımevlerinin açılması zorunlu hale getirilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımız Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Aile Destek Merkezi (ADEM) ve Sosyal Dayanışma Merkezinde (SODAM) düzenlenen kurslara ve faaliyetlere katılanların aile hayatlarının olumsuz etkilenmemesi adına çocuk bakım ve çocuk oyun odaları açılması zorunlu hale getirilmiştir. Açılan oyun odalarında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilen uzmanlar eşliğinde çeşitli etkinlikler yapılmakta, böylece çocukların güvenle bulunacağı bir ortam sağlanarak ebeveynlerinin merkezlerde düzenlenen eğitimlere katılımları desteklenmekte, bu kapsamda çocuklarının da gelişimlerine katkı sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca çocukların üstün yararı, sağlığı, güvenliği ve gelişimsel ihtiyaçları esas alınarak erişilebilir, nitelikli ve sürdürülebilir çocuk bakım hizmetlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde sürdürülmektedir.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında işletmelerde açılan kreşler; Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmektedir. Söz konusu Yönetmeliğin güncellenmesine dair çalışmalarda Bakanlığımız saha tecrübesine binaen rehberlik sağlanmaktadır.

Bakanlığımız hizmetlerine ilişkin tüm bilgiler ve bu hizmetlere yönelik tüm veriler Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanan Faaliyet Raporlarında yer almaktadır.